BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY

Broj: JN2-01-07-1-259-9/22
Sarajevo, 17.02.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi, rješavajući po žalbi Grupe ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica, broj: 012/22 od 14.01.2022. godine, izjavljenoj na Odluku o rezultatima kvalifikacije u ograničenom postupku broj: 01-55-2/22 od 05.01.2022. godine, Ugovornog organa Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske" MP a.d. Trebinje, u postupku javne nabavke- Usluga obavljanja revizije finansijskih izvještaja Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske" za poslovnu 2021, 2022 i 2023. godinu, na osnovu čl.111. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH" broj:39/14), i člana 193.st 1. i 2., i čl. 230. stav 2. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH" br:29/02, 12/04, 93/09 i 41/13) na sjednici Ureda za razmatranje žalbi, održanoj dana 17.02.2022. godine, donio je:

R J E Š E NJ E

1. Žalba Grupe ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica, broj: 012/22 od 14.01.2022. godine se usvaja, poništava se Odluka o rezultatima kvalifikacije u ograničenom postupku broj: 01-55-2/22 od 05.01.2022. godine.
   Predmet se vraća ugovornom organu na ponovni postupak.
2. Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 7.500,00 KM Grupe ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica izvršit će se na osnovu posebnog Rješenja ovog organa.

O B R A Z L O Ž E NJ E

Ugovorni organ, Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske" MP a.d. Trebinje, objavio je Obavještenje o nabavci broj: 385-2-2-247-3-82/21 na Portalu javnih nabavki, datum slanja obavještenja na objavu 30.09.2021. godine, u postupku javne nabavke- Usluga obavljanja revizije finansijskih izvještaja Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske" za poslovnu 2021, 2022 i 2023. godinu.

Nakon provedenih radnji u postupku ugovorni organ je donio Odluku o rezultatima kvalifikacije u ograničenom postupku broj: 01-55-2/22 od 05.01.2022. godine, kojom je utvđeno da je jedini kvalifikovani kandidat u predmetnom postupku javne nabavke ponuđač GRANT THORNTON d.o.o. Banja Luka.

Nezadovoljan sadržajem navedene Odluke o rezultatima kvalifikacije u ograničenom postupku broj: 01-55-2/22 od 05.01.2022. godine, Grupa ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica je izjavio žalbu broj: 012/22 od 14.01.2022. godine.

Ugovorni organ je postupajući u skladu sa odredbama člana 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama, proslijedio navedenu žalbu Uredu za razmatranje žalbi zajedno sa Izjašnjenjem u kojem se izjašnjava o žalbenim navodima i kompletnom dokumentacijom.

Ovaj organ je dana 07.02.2022. godine zaprimio Odgovor na Izjašnjenje ugovornog organa, od strane žalitelja Grupe ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica, broj: 061/22 od 04.02.2022. godine

Žalitelj u žalbi navodi:

- Kandidat-Grupa ponuđača: „BDO"d.o.o. Banja Luka, „BDO Croatia" d.o.o. Zagreb, „BDO"d.o.o. Podgorica, je dostavila potvrdu o uredno izvršenju Ugovora izdatu od strane Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić, koja ne sadrži bitne elemente koji su propisani članom 48. stav (3) Zakona o javnim nabavkama (mjesto izvršenja ugovora, navode o uredno izvršenom ugovoru), što navedenu potvrdu čini nepotpunom, a samim tim i neprihvatljivom za Ugovorni organ..." Prema naprijed navedenom, sasvim se jasno i nedvosmisleno može utvrditi da ponuda o uredno izvršenom ugovoru na strani 93 u ponudi Žalioca je sačinjena u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima. Takođe, u prilog navedenim tvrdnjama ističemo i to da je na samoj potvrdi decidno navedeno mjesto i pun naziv izdavaoca potvrde: *„Elektroprivreda Crnne Gore AD Nikšić", Vuka Karadžića 2 Nikšić"*
  Ističemo da se postupci javnih nabavki zasnivaju na poštivanju aktivne konkurencije, odnosno omogućavanju što širem krugu ponuđača da učestvuju u postupcima javnih nabavki, s ciljem najefikasnijeg korišćenja javnih sredstava. U predmetnom postupku očigledno je da Ugovorni organ pokušava na sve moguće načine odbaciti ponudu Žalioca kao neprihvatljivu, isključivo kako bi pogodovao favorizovanom ponuđaču.
  Opreza radi, u slučaju ako potvrda ne sadrži navedene elemente, smatramo da se radi o manjem odstupanju, takav stav Sud Bosne i Hercegovine na sasvim jasan i nedvosmislen način zauzeo je u Presudi broj: S1 3 U 02743418 U od 28.05.2019.godine. Pored gora navedenog, Ugovorni organ, ako je već imao određene nejasnoće oko navedene potvrde, a u skladu sa dobrim običajima poslovanja i širenja aktivne konkurencije, propustio mogućnost da postupi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i to članom 48. stav (5), na način da od ponuđača, u ovom postupku Žalioca zahtijeva dostavljanje pojašnjenja potvrde/reference. U vezi naprijed navedenog, ističemo i aktuelni stav Kancelarije za razmatranje žalbi BiH, broj: JN2-03-07-1-264-10/21 od 18.02.2021. godine
- Ugovorni organ, osporavanom Odlukom dalje navodi:
  „Pored navedenog potvrde o urednom izvršenju ugovora, dokaz o zaposlenju/angažovanju ovlašćenih revizora (Obrazac poreske prijave PD 3100 za 3 ovlašćena revizora), kao ni potvrda o solventnosti izdata od strane Kent bank za člana grupe ponuđača - BDO Croatia d.o.o. Zagreb. Nisu ovjereni pečatom kandidata..." .
  Dakle, skrećemo pažnju na činjenicu da je Ugovorni organ u svojoj Odluci naveo da navedeni dokumenti „nisu ovjereni pečatom ponuđača" iako se tako nešto uopšte i ne zahtjeva Tenderskom dokumentacijom (tačka 13.2), već se zahtjeva da „Dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije, ovjerene od strane kandidata...", bez navođenja ovjere pečatom kandidata. Naglašavamo da je svaka stranica naše ponude ovjerena potpisom ovlašćenog lica, u donjem desnom/lijevom uglu, kako se to i zahtjevalo TD, čime je ispunjen uslov daje svaka stranica ovjerena

od strane ponuđača. Ovakvim postupanjem Ugovorni organ grubo krši osnovne principe na kojima se zasniva postupak javnih nabavki, i to na način da utiče na smanjenje aktivne konkurencije. Prema naprijed navedenom sasvim je jasno i nedvosmisleno da poreska prijava PD 3100, koja se podnosi Poreskoj upravi, kao i sve druge (mjesečne, godišnje i druge} prijave, podnose se elektronskim putem, te kao takve potpisuju se elektronskim potpisom (ovjerom). Napominjemo, da bi jedno privredno društvo moglo podnijeti prijavu kod Poreske uprave, prije toga mora uputiti zahtjev nadležnom organu za izdavanje elektronskog sertifikata, dobijanjem elektronskog sertifikata ovlašteno lice privrednog društva, u posebnom programu vrši elektronsko potpisivanje (ovjeravanje) dokumenta. Onog momenta kada je prijava elektronski potpisana ona je validna, te kao takva prihvatljiva za Poresku upravu. Prema naprijed navedenom, kada su tako elektronski potpisane potvrde prihvatljive za Poresku upravu, smatramo i da kopija elektronski potpisanih (ovjerenih) prijava, dostavljene u sklopu ponude Žalioca na stranama 183,185 i 187, trebaju kao takve biti prihvatljive za Ugovorni organ, jer se iz istih jasno i nedvosmisleno može zaključiti da potencijalni ponuđač zapošljava 3 (tri) lica sa važećim licencama ovlašćenih revizora, kako je i zahtijevano tenderskom dokumentacijom.

Opreza radi, ističemo da se nedostatak pečata u navedenim dokumentima nikako se ne može smatrati bitnom povredom postupka, već predstavlja manje odstupanje, koje ne mijenja, niti se bitno udaljava od karakteristika, uslova i drugih zahtjeva utvrđenjih u TD, te kao takvo ne može imati eliminacioni karakter, naročito ako se uzme u obzir da navedena dokumenta i Izjava o ispunjenosti uslova iz člana 47. stav (1) tačka od a) do d) i (4) Zakona o javnim nabavkama BiH predstavljaju kumulativni uslov.

Dakle, uvidom u ponudu Žalioca sasvim se nesporno može utvrditi da su svi članovi grupe ponuđača potpuno i pravilno popunili Izjavu o ispunjenosti uslova iz člana 47. stav (1) tačka od a) do d) i (4) Zakona o javnim nabavkama BiH u kojim je pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljeno da dokumenti čije su obične kopije a kojim, se dokazuje ekonomska i finansijska sposobnost iz člana 47. stav (1) tačka od a) do d) i (4) Zakona o javnim nabavkama BiH su istovrsni sa originalom, te da na istim postoji pečat članova grupe ponuđača.

Prema tome, sasvim je jasno da propust unutar jednog dostavljenog dokumenta ne čini automatski ponudu neprihvatljivom, ako se iz sadržaja cjelokupne ponude, odnosno drugog dokumenta, u konkretnom slučaju Izjave o ispunjenosti uslova iz člana 47. stav (1) tačka od a) do d) i (4) ZJN BiH, na kojoj ima otisak pečata ponuđača, jasno i nedvosmisleno može utvrditi da propust unutar dokumenta ne utiče na valjanost ponude. Ovakav stav jasno je zauzeo Sud Bosne i Hercegovine u Presudi broj: SI 3 U 028810 18 U od 05.06.2019.godine, a koji je potvrdila i Kancelarija za razmatranje žalbi u svom Rješenju broj: JN2-01-07-1-1904-7/21 od 29.07.2021. godine (Prilog 5).

Tačno je da je postupak javne nabavke strogo formalan postupak, međutim forma nije i ne može sama sebi biti cilj, forma je okvir, procedura u kojoj se dokazuje sadržaj. U skladu sa navedenim sasvim je jasno da je u konkretnom slučaju Ugovorni organ postupio formalistički jer nije jasno obrazložio odluku, već je kao razlog samo naveo da dokaz o zaposlenju/angažovanju ovlašćenih revizora (Obrazac poreske prijave PD 3100 za 3 ovlašćena revizora), kao ni potvrda o solventnosti izdata od strane Kent bank za člana grupe ponuđača - BDO Croatia d.o.o. Zagreb nisu ovjereni pečatom kandidata.

- Uvidom u priloženu dokumentaciju Kvalifikovanog kandidata uočeno je da Kvalifikovani kandidat, između ostalih pribavljenih potvrda, nije pribavio potvrdu o uspješno izvršenim uslugama revizije od Ugovornog organa, za poslovnu 2020. godinu, kako se to zahtjeva tačkom 13.3. Tenderske dokumentacije. Kvalifikovani kandidat je dostavio izjavu o pokušaju pribavljanja navedene potvrde od Ugovornog

organa, kao i fax potvrdu dostavljanja Zahtjeva za dostavljanje potvrde Ugovornom organu od 03.11.2021. godine (stranice 140 do 143 Zahtjeva za učešće - ponude). Indikativno je da je Kvalifikovani kandidat uspio da obezbjedi nekoliko drugih potvrda o urednom izvršenju posla, ali da to nije uspio obezbjediti upravo od Ugovornog organa. Prema javno dostupnim medijskim informacijama, Kvalifikovani kandidat u trenutku dostavljanja navedenog zahtjeva za dostavljanje potvrde od Ugovornog organa (03.11.2021. godine) vjerovatno nije završio sve procedure revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Ugovornog organa za poslovnu 2020. godinu, kao i svih dodatnih izvještaja prema ugovoru o angažovanju, i samim tim nije ni mogao dobiti potvrdu Ugovornog organa o uspješno izvršenom poslu. Saglasno navedenom, navedena izjava o pokušaju obezbjeđivanja potvrde o uredno izvršenim poslovima se treba smatrati ništavnom, a samim tim i neprihvatljivom za Ugovorni organ. Naglašavamo da ni do dana dostavljanja ove Žalbe Ugovorni organ nije javno objavio na svom website-u izvještaj nezavisnog revizora o reviziji konsoliciovanih finansijsih izvještaja za poslovnu 2020. godinu koji je izdao Kvalifikovani ponuđač.

- Pored navedenog Žalbenog navoda 3, uvidom u Zahtjev za učešće - ponudu Kvalif i kovanog ponuđača, uočeno je da je Potvrda o urednom izvršenom poslu izdata od strane MH ERS MP a.d. ZP „Elektro-Hercegovina" a.d. Trebinje izdata unaprijed, odnosno prije završetka navedenog posla, odnosno pod nevalidnim datumom i brojem protokola (stranica 128 Zahtjeva za učešće-ponude). Naime, navedena potvrda je izdata pod datumom 08.08.2020. godine, i brojem protokola iz 2020. godine (04-0230-3624-02/20), a odnosi se na potvrdu o uredno izvršenim uslugama revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se nije ni završila u trenutku dostavljanja navedene potvrde. Poslovna godina se završava 31.12.2020. godine, a potvrda je izdata prije završetka poslovne godine, i prije završetka poslova revizije koji slijede tek nakon sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2020. godinu. Saglasno navedenom, navedena potvrda o uredno izvršenim poslovima se treba smatrati ništavnom, a samim tim i neprihvatljivom za Ugovorni organ. Iz svega navedenog sasvim se jasno može utvrditi namjera i upornost Ugovornog organa, da u raznim fazama postupka eliminiše „nepodobne" ponuđače, da bi na kraju OSTAO samo jedan koji je „favorit" i koji je i ranije od strane Ugovornog organa dobijao iste poslove, te koji će u drugoj fazi postupka, bez aktivne konkurencije ponuditi cijenu ponude. ~Na ovaj način Ugovorni organpostupa suprotno odredbama člana 3. Zakona o javnim, nabavkama BiH.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je pristupio provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe, koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uslovljene pretpostavke u skladu sa članom 227. Zakona o upravnom postupku, čl.109 i čl.111 Zakona o javnim nabavkama BiH i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe pozvanih članova.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, odlučio kao u dispozitivu odluke.

Polazeći od navoda žalitelja koji u odnosu **na svoju ponudu** ističe ...da je Ugovorni organ kao razlog odbacivanja ponude žalitelja naveo da nije dostavio potvrdu o uredno izvršenju Ugovora izdatu od strane Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić, koja ne sadrži bitne elemente koji su propisani članom 48. stav (3) Zakona o javnim nabavkama (mjesto izvršenja ugovora i navode o uredno izvršenom ugovoru), što navedenu potvrdu čini nepotpunom, a samim tim i neprihvatljivom za Ugovorni organ..." Žalitelj dalje navodi da se jasno i nedvosmisleno može utvrditi da ponuda o uredno izvršenom ugovoru na strani 93 u ponudi je sačinjena u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima. Takođe, u prilog navedenim tvrdnjama ističe i to da je na samoj potvrdi decidno navedeno mjesto i pun naziv izdavaoca potvrde: „Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić", Vuka Karadžića 2 Nikšić", žalitelj dalje, opreza radi navodi da u slučaju ako potvrda ne sadrži navedene elemente, smatra da se radi o manjem odstupanju...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ navodi:

„Žalilac navodi kako potvrda sadrži sve elemente obzirom da je u istoj naveden izdavalac potvrde tj. „Elektroprivreda Crne Gore a.d. Nikšić, Vuka Karadžića 2 Nikšić". Potrebno je napomenuti da navedeni podatak predstavlja naziv i sjedište jedne od Ugovornih strana, što je takođe obavezni element potvrde o urednom izvršenju Ugovora, predviđen čl. 48. st. (3) Zakona o javnim nabavakama, a da se ne radi o mjestu izvršenja kako to tvrdi Žalilac. Dakle, mjesto izvršenja je obavezan element koji je predviđen čl. 48. st. 3. ZJN a koji nije sadržan u samoj potvrdi, zbog čega je ista nepotpuna a samim tim i neprihvatljiva. Svako drugačije postupanje Ugovornog organa, bi predstavljalo direktno kršenje odredbi ZJN-a. Isto tako, primjetna je kontradiktornost Žalioca, koji prvo tvrdi da sjedište Ugovornog organa predstavlja mjesto izvršenja, međutim onda navodi kako u slučaju da potvrda ne sadrži mjesto izvršenja, da se radi o manjem odstupanju, što predstavlja potvrdu argumenata Ugovornog organa o neosnovanosti žalbenog navoda. S tim u vezi ističemo, da je Ugovorni organ cijenio da li se iz sadržaja sporne potvrde, može utvrditi mjesto izvršenja, u slučaju čega, bi bio saglasan sa stavom Žalioca da se radi o manjem odstupanju kojim se bitno ne odstupa od zahtjeva iz TD, međutim obzirom da to nije slučaj, tj. da se nikako iz same potvrde ne može utvrditi mjesto izvršenja, Ugovorni organ je poštujući odredbe ZJN-a, utvrdio neprihvatljivost iste. Dakle, činjenica da je navedeno sjedište Izdavaoca potvrde, ne znači da je isto predstavljalo mjesto izvršenja usluge, obzirom na karakter revizije finansijskih izvještaja, koja se po prirodi posla može izvršavati i u sjedištu Izvršioca, i u mjestima koja su različita u zavisnosti od faze izvršenja usluge. Pa je tako npr. popis moguće vršiti na onim mjestima na kojima se nalaze skladišta Ugovornog organa, određene radnje u postupku revizije se vrše u poslovnim jedinicima ili ograncima društva, zatim na adresama zavisnih preduzeća ukoliko ista postoje i sl. Zbog svega navedenog napominjemo da je Ugovorni organ pokušao iz preostalih dijelova sporne potvrde, utvrditi mjesto izvršenja, međutim da isto nije moguće obzirom na karakter i prirodu usluge koja je predmet nabavke a i potvrde o urednom izvršenju, što je između ostalog i stav KRŽ u Rješenjima koja su navedena u Odluci. U vezi drugog nedostatka koji se tiče navoda o urednom izvršenju, ističemo da je takođe riječ o obaveznom elementu potvrde o urednom izvršenju, zbog čega Ugovorni organ ne može

utvrditi da li je Ugovor u svemu uspješno realizovan a samim tim da li je kandidat i kvalifikovan, što predstavlja dodatni razlog utvrđivanja neprihvatljivosti navedene potvrde."

Daljnjim uvidom u spis, evidentno je slijedeće:

-Tačkom 13.3. Tenderskog dokumenta, propisano je između ostalog sijedeće:

Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, kandidati trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove:

- uspješno iskustvo u realizaciji više ugovora, ukupne vrijednosti ne manje od procjenjene vrijednosti nabavke na godišnjem nivou (324.600,00 KM) o pružanju usluga revizije poslovnih knjiga velikih preduzeća, iz oblasti elektroenergetike odnosno na reviziji poslovnih knjiga velikih preduzeća za 2020. godinu,

Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti kandidata će se izvršiti na osnovu slijedećih izjava i dokumenata koje dostave kandidati:

- **uspješno iskustvo u realizaciji ugovora o pružanju usluga revizije se dokazuje ovjerenom referenc listom kao i potvrdama izdatom od strane krajnjih korisnika u kojoj je potrebno navesti sljedeće: naziv i sjedište ugovornog organa, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora, navode o uredno izvršenim ugovorima**

Uvidom u original ponudu Grupe ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica, evidentno je sljedeće:

- Na str. 87-90 ponude nalazi se ovjerena i potpisana Referenc lista ponuđača od 05.11.2021. godine koja sadrži dva uspješno zaključena i realizovana ugovora za 2020. godinu, u okviru koje je jasno naznačeno da su ugovori uspješno realizovani (Ugovor – Revizija godišnjih pojedinačnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2020. godinu i Ugovor- Revizija pojedinačnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za Elektroprivrede Crne Gore a.d. za 2020. godinu; Revizija pojedinačnih finansijskih izvještaja CEDIS d.o.o. za 2020. godinu, i Revizija pojedinačnih finansijskih izvještaja RUP za 2020. godinu)
- Na str. 91 ponude evidentna je Potvrda Hrvatske Elektroprivrede, vrijednost ugovora iznosi 245.158,31 KM... društvo BDO Croatia doo Zagreb uredno izvršilo slijedeći ugovor- Revizija godišnjih pojedinačnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2020. godinu, potvrda se izdaje u smislu dobrog izvršenja ugovorne obaveze i ispunjenja svih uvjeta iz ugovora
- Na str. 93 ponude nalazi se Potvrda broj: 11-0022709 od 02.06.2021. godine izdata od strane Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić u kojoj se navodi da je Društvo za reviziju BDO doo, sa sjedištem u Podgorici, realizovalo zaključeni ugovor broj 10-00-32769 od 11.08.2020. godine za vršenje usluga Revizije flnansijskih Izvještaja kako slijedi:

-Revizija pojedinačnih flnansijskih izvještaja Elektroprivrede Crne Gore a.d. pripremljenih u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore za godinu završenu 31.12.2020. godine;
-Revizija konsolidovanih flnansijskih izvještaja Elektroprivrede Crne Gore a.d. pripremljenih u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore za godinu završenu 31.12.2020. godine;
-Revizija pojedinačnih flnansijskih Izvještaja CEDIS d.o.o. pripremljenih u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore za godinu završenu 31.12.2020, godine i
-Revizija pojedinačnih flnansijskih Izvještaja RUP pripremljenih u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore za godinu završenu 31.12.2020. godine
Datum realizacije ugovora u periodu od novembra 2020. do juna 2021. godine,
Ukupna vrijednost Ugovora iznosi 62.920 eura sa uračunatim PDV-om,
Vrijednost Revizije pojedinačnih finansijskih izvještaja Elektroprivrede Crne Gore a.d. pripremljenih u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore za godinu završenu 31.12.2020. godine Iznosi 27.951 eura;
Vrijednost Revizije pojedinačnih finansijskih Izvještaja CEDIS d.o.o. pripremljenih u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore za godinu završenu 31.12.2020. godine iznosi 19.965 eura;

U odnosu na predmetno sporno pitanje,za koje ugovorni organ ističe spornim da ne može utvrditi da li je ugovor bio uspješan, iz sadržaja predmetne ponude,proizilazi da se Referenc listom ponuđača od 05.11.2021. godine (koja je dostavljena u zajedničkoj ponudi, a koja je potpisana i ovjerena od strane lidera konzorcija/čije su ovlasti utvrđene Ugovorom o konzorciju/) nesporno navodi, potpisuje i ovjerava da se radi o dva *uspješno izvršena ugovora*, pri čemu, ugovorni organ primjedbuje u odnosu na sadržaj drugog dokaza, koji je takođe dostavljen predmetnom ponudom- na sadržaj jedne od potvrda broj: 11-0022709 od 02.06.2021. godine, kojom se nesporno potvrđuje da je zaključeni ugovor realizovan.

Očito je dakle da u sadržaju žaliteljeve ponude postoje informacije/dokumentaciona osnova koje upućuju da je ugovor uspješno realizovan/putem potpisane referenc liste/,te da je ugovor realizovan/shodno predmetnoj potvrdi/,u posljedici čega ugovorni organ ističe da ne može utvrditi da li se radi o uspješno realizovanom poslu.
Pri takvim okolnostima, kada u ponudi očito postoje dokazi koji potvrđuju da je ugovor realizovan, odnosno upućuju kroz potpisanu izjavu da je isti uspješno realizovan ,shodno ovlastima iz čl.48 st.5 Zakona,ugovorni organ ima mogućnost bliže raspraviti i utvrditi relevantne okolnosti s tim u svezi , a što jeste smisao provođenja procesnih radnji postupka,da se utvrde pravnorelevantne činjenice, naročito ukoliko je stanje stvari neraspravljeno , odnosno djelimično raspravljeno ,a što je nedovoljno za izvođenje potpunog i pravilnog zaključka i da bi se isti nesmetano i zasnovao.
S druge strane,za pitanje koje se dodatno javlja, a to je upućivanje žalioca da je u potvrdi navedeno mjesto i pun naziv izdavaoca potvrde, u odnosu na što ugovorni organ ističe primjedbu da navedeni podatak predstavlja naziv i sjedište jedne od Ugovornih strana, a da se ne radi o mjestu izvršenja kako to tvrdi Žalilac...i istodobno ističe pretpostavke za mogućnost da se pojedine radnje /aktivnosti predmetnog posla mogu obaviti,kao faze , primjerice u skladištima ili poslovnim jedinicama, ili na adresama zavisnih društava,ukoliko ista postoje..., *treba naglasiti da su navedeni razlozi od strane ugovornog organa bazirani na pretpostavkama, jer nisu ničim potkrijepljeni*/ukoliko se navode kao odlučni pri procjeni ne/prihvatljivosti predmetne potvrde/; a što ne ukazuje da je time stvoreno potpuno uvjerenje

u istinitost tvrdnje u suprotno-da se radi o mjestu izvršenja predmetnog posla na drugom mjestu u odnosu na adresu navedenu predmetnom potvrdom .

Uz to, postavlja se pitanje šta je smisao zatražene informacije o mjestu izvršenja ugovora –da se utvrdi mjesto na kojem je ugovor u cijelosti izvršen ,što opet ovisi od sadržaja općih uvjeta zaključenog ugovora, ili je primarno parcijalno posmatranje, kroz pojedine faze posla/koje pominje ugovorni organ/ , u odnosu na što zaključivanje ovisi od specifičnosti posla koji je obavljen i/ili utvrđenih specifičnosti vezanim za naručioca posla ili za posebna pravila koja se pri obavljanju tog posla trebaju usvojiti, a što je ostalo nejasnim i neutvrđenim da bi se izvedene tvrdnje u suprotno nesporno i prihvatile.

Stoga, kako se ponavljaju radnje postupka iz svih okolnosti i razloga navedenih predmetnom odlukom, to je potrebno raspraviti sve što je neophodno , kako bi se izveli pravilni i potpuni zaključci , te utvrdio odlučan uticaj raspravljenih i utvrđenih okolnosti na ne/prihvatljivost dokazne snage predmetne potvrde/naročito ukoliko je u posljedici provedenih radnji postupka,nedvojbeno utvrđeno u suprotno,da realizovani zaključeni ugovor *de facto nije uspješno realizovan iako je to navedeno i potpisano izjavom, a potvrđeno potvrdom kao „realizovan"*/,odnosno da se u korelaciji sa informacija koje su u svezi sa opisom i specifičnostima posla , te specifičnostima naručioca posla za kojeg je posao realizovan , u posljedici utvrđenog,ne/može nesporno potvrditi da *se naznačena adresa na potvrdi ne/može jednoznačno i nesporno poistovjetiti sa obilježjima mjesta izvršenja* posla, ili je u konačnici, rezultat utvrđenog takve prirode da ne može u posljedici uticati na umanjenje dokazne vrijednosti dostavljenih dokaza sadržajem ponude, jer bitno ne odstupa od već navedenih obilježja kroz dokumentacionu osnovu ponude.

Nadalje, polazeći od navoda žalitelja koji u odnosu na **svoju ponudu** ističe ...da je ugovorni organ u Odluci naveo da pored potvrde o urednom izvršenju ugovora, dokaz o zaposlenju/angažovanju ovlašćenih revizora (Obrazac poreske prijave PD 3100 za 3 ovlašćena revizora), kao ni potvrda o solventnosti izdata od strane Kent bank za člana grupe ponuđača - BDO Croatia d.o.o. Zagreb... nisu ovjereni pečatom kandidata.. Žalitelj ističe da je Ugovorni organ u svojoj Odluci naveo da navedeni dokumenti „nisu ovjereni pečatom ponuđača" iako se tako nešto uopšte i ne zahtjeva Tenderskom dokumentacijom (tačka 13.2), već se zahtjeva da „Dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije, ovjerene od strane kandidata...", bez navođenja ovjere pečatom kandidata. Naglašavamo da je svaka stranica naše ponude ovjerena potpisom ovlašćenog lica, u donjem desnom/lijevom uglu, kako se to i zahtjevalo TD, čime je ispunjen uslov da je svaka stranica ovjerena od strane ponuđača. Ovakvim postupanjem Ugovorni organ grubo krši osnovne principe na kojima se zasniva postupak javnih nabavki, i to na način da utiče na smanjenje aktivne konkurencije. Opreza radi, žalitelj ističe da se nedostatak pečata u navedenim dokumentima nikako ne može smatrati bitnom povredom postupka, već predstavlja manje odstupanje, koje ne mijenja, niti se bitno udaljava od karakteristika, uslova i drugih zahtjeva utvrđenjih u TD, te kao takvo ne može imati eliminacioni karakter, naročito ako se uzme u obzir da navedena dokumenta i Izjava o ispunjenosti uslova iz člana 47. stav (1) tačka od a) do d) i (4) Zakona o javnim nabavkama BiH predstavljaju kumulativni uslov....ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ navodi:

„Žalilac navodi kako se ovjera pečatom ponuđača nije zahtjevala, iako u žalbi citira navedenu tačku TD u kojoj se jasno zahtjeva ovjera od strane kandidata. Žalilac zbog utvrđenog nedostatka, nastoji dvosmisleno tumačiti zahtjev Ugovornog organa, kako se ovjera kandidata odnosi na potpis umjesto pečat kandidata. Ugovorni organ smatra da se radi o jedinstvenom slučaju, u kom Žalilac zahtjev za ovjerom dokumenta od strane kandidata, tumači na način da se ovjera odnosi na potpis, što smatramo da je naveo u nedostatku argumenata kojim bi opravdao manjkavost potvrde o solventosti. Potpuno je jasno da je jedino pečatom kandidata moguće izvršiti ovjeru tj. potvrditi autentičnost određenog dokumenta, zbog čega se upravo takav zahtjev i postavlja u TD, a da isto nije moguće učiniti parafom ili potpisom, obzirom da Ugovorni organ nije vještak grafološke struke da bi mogao utvrditi da li paraf ili potpis, obično u vidu neke šare, zaista predstavlja paraf ili potpis odgovornog ili ovlašćenog lica.
Iz prethodno navedenih razloga, Ugovorni organi uvijek zahtjevaju ovjeru od strane nadležnog organa, ili ovjeru (pečatom) od strane kandidata, kada se radi o kopiji dokumenta, ili kada se zahtjeva potpis odgovornog lica. Ugovorni organ je radi ekonomičnosti, postavio zahtjev da navedeni dokumenti moraju biti ovjereni od strane kandidata, kako ne bi kandidate izlagao dodatnim troškovima koji se javljaju kod ovjere od strane nadležnih organa (organa uprave ili notara), pogotovo u fazi pretkvalifikacije, što Žalilac zloupotrebljava, nastojeći dvosmisleno tumačiti zahtjev Ugovornog organa.
Postavlja se retoričko pitanje, da li bi Žalilac ponudio iste argumente tj. nastojao dvosmisleno tumačiti jasno postavljen zahtjev Ugovornog organa, da je zahtjevana ovjera od strane nadležnog organa, umjesto ovjere kandidata.
U vezi drugog dijela žalbenog navoda br. 2, koji se odnosi na osporavanje činjenice da Žalilac nije ovjerio dokaz o zaposlenju/angažovanju tri ovlaštena revizora, kako je to zahtjevano tač. 13.3. TD, ističemo sljedeće. Ugovorni organ je u tač. 13.3. TD, između ostalih uslova tehničke i profesionalne sposobnosti naveo da je potrebno da kandidat zapošljava ili ima na raspolaganju minimalno 3 (tri) lica sa važećim licencama ovlašćenih revizora, što se dokazuje dostavljanjem CV, kopije radne knjižice i/ili drugog dokumenta kojim se dokazuje kvalifikacija i angažovanje kod kandidata, ovjerene od strane kandidata iz kojeg je vidljivo da posjeduje iskustvo na poslovima revizije i važeće licence ovlašćenog revizora.
Dakle, Žalilac je umjesto dostavljanja radne knjižice iskoristi mogućnost da dostavi drugi dokument kojim se dokazuje zaposlenje/angažovanje kod kandidata, te je dostavio poreske prijave PD 3100, međutim nije ispoštovao zahtjev Ugovornog organa koji se odnosi na ovjeru takvog dokumenta. Žalilac potvrđuje navode Ugovornog organa, navodeći da je prijava potpisana, praveći opet zamjenu teza, kako se zahtjev za ovjerom od strane kandidata, odnosi na potpis a ne na pečat ponuđača.
Ugovornom organu je poznato da se prijave podnose i izdaju elektronski, što podrazumjeva da se mogu izdati samo u obliku ištampanog (dakle kopije) elektronskog dokumenta, zbog čega je i zahtjevana ovjera od strane kandidata kao potvrda autentičnosti istog.
Dalje, Žalilac navodi da se nedostatak ovjere prethodno navedenih dokumenata, ne može smatrati bitnom povredom postupka, već da isto predstavlja manje odstupanje, kojim se ne mijenja niti se bitno udaljava od karakteristika, uslova i drugih zahtjeva utvrđenih u TD tj. da je postupak javne nabavke formalan postupak, međutim da forma nije sama sebi cilj, te da

dostavljanje Izjave o ispunjenosti uslova iz čl. 47, nadomješta nedostatak ovjere od strane kandidata. S tim u vezi, Ugovorni organ ističe da eliminacioni karakter nemaju samo bitne povrede postupka, nego svi razlozi koji su navedeni u čl. 68 st. 4, a u kojem je između ostalog i predviđeno da se zahtjev za učešće/ponuda odbacuje i ukoliko ne ispunjava zahtjeve utvrđene u TD. Ugovorni organ je stava da se manjim odstupanjem mogu smatrati određene tehničke greške, kao npr. greške u broju obavještenje ili pogrešan napisan datum, zatim pogrešno upisana vrsta postupka, predmet nabavke ili sl., međutim da se ne može svaki nedostatak u ponudi kandidata/ponuđača pravdati činjenicom da je riječ o manjem odstupanju, iako je značaj takvog nedostatka, tačnije neispunjavanja određenog zahtjeva iz TD, velik. Dakle, ovjera od strane kandidata ili ovjera nadležnog organa, predstavlja odgovornost ponuđača za određeni dokument, odnosno za njegovu autentničnost, te se s toga ne može smatrati nebitnim nedostatkom. Isto tako, Žalilac prvo tvrdi da su dokumenti ovjereni, smatrajući potpis ovjerom, međutim onda tvrdi sljedeće, „sasvim bi nesporno mogao utvrditi da nedostatak pečata na navedenim dokumentima se otklanja...(citat)", čime i sam jasno priznaje nedostatak koji prethodno osporava. Prije svega i na tu tvrdnju bi se osvrnuli, sve i da je prihvatljiv stav da Izjava iz čl. 47 otklanja nedostatak ovjere (pečata), potrebno je napomenuti da se navedena Izjava odnosi na ekonomsku i finansijsku sposobnost, a da ponuđač ima propuste u ovjeri i kod dokumenata kojim se dokazuje tehnička i profesionalna sposobnost. Međutim bez obzira na to, Ugovorni organ se ne može staviti u poziciju da nedostatke koji svoj osnov imaju u jasno postavljenim zahtjevima, koji nisu samo formalne nego i suštinske prirode, nadomješta umjesto kandidata, jer bi upravo takvo postupanje predstavljalo kršenje principa jednakog tretmana svih ponuđača, obzirom da bi se Ugovorni organ stavio u poziciju da mora određene nedostatke koji ne postoje u ponudi drugih kandidata, smatrati formalnim propustim ili ih nadomještati eventualno iz drugih djelova ponude, a čime bi kandidat koji je ispunio sve zahtjeve iz TD, bio stavljen u neravnopravan položaj. Isto tako, ukoliko bi se prihvatio žalbeni navod Žalioca, to bi dovelo do situacije da svaki zahtjev Ugovornog organa koji se odnosi na ovjeru dokumenta ili potpisa, od strane kandidata ili nadležnog organa, ponuđači mogu zanemariti, te da se to može smatrati formalnim propustom, uslijed čega bi takav zahtjev u potpunosti izgubio značaj, i određeni kandidati/ponuđači, bi mogli u svakom trenutku pozivajući se na navedeni stav KRŽ-a, odlučiti da takav zahtjev ne ispune."

Daljnjim uvidom u spis, evidentno je slijedeće:

- Tačkom 13. Tenderskog dokumenta, Ostali uslovi za kvalifikaciju, propisano je slijedeće:

13.1. Što se tiče ekonomskog i finansijskog stanja, u skladu sa članom 47. Zakona, kandidati trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove

a) Ostvareni prihod u 2020. godini u visini od 649.200,00 KM.
b) poslovanje bez gubitaka u posljednjoj finansijskoj godini,
c) solventnost u posljednjih 6 mjeseci.

13.2. Ocjena ekonomskog i finansijskog stanja kandidata, po kriterijumima iz stava 13.1, će se izvršiti na osnovu sljedeće izjave i dokumenata:
a) bilans uspjeha za 2020. godinu ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja u predmetnom segmentu, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo sa radom prije manje od jedne godine, na kojima je vidljiv dokaz o prijemu istih kod nadležnih organa (pečat APIF-a ili ekvivalent).
b) potvrda banke kandidata ili druge finansijske institucije (npr. Centralne banke BiH) o solventnosti, računajući od datuma izdavanja potvrde za period posljednjih 6 mjeseci, (datum ne može biti stariji od datuma preuzimanja tenderske dokumentacije). Dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije, ovjerene od strane kandidata, zajedno sa Izjavom koju ovjerava kandidat, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom (Izjava o ispunjenosti uslova iz člana 47. st. (1) tačke od a) do d) i (4) Zakona o javnim nabavkama - Aneks 5. TD).

13.3. Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, kandidati trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove:
..... **- da kandidat zapošljava ili ima na raspolaganju minimalno 3 (tri) lica sa važećim licencama ovlašćenih revizora.**

Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti kandidata će se izvršiti na osnovu slijedećih izjava i dokumenata koje dostave kandidati:
.....- da kandidat zapošljava ili ima na raspolaganju minimalno 3 (tri) lica sa važećim licencama ovlašćenih revizora, se dokazuje dostavljanjem CV, **kopije radne knjižice i/ili drugog dokumenta kojim se dokazuje kvalifikacija i angažovanje kod kandidata ovjerene od strane kandidata** iz kojeg je vidljivo da posjeduje iskustvo na poslovima revizije i važeće licence ovlašćenog revizora"

Tačkom 14. Tenderskog dokumenta, Sadržaj zahtjeva za učešće, propisano je između ostalog slijedeće:
U skladu sa Fazom br. 1- Pretkvalifikacija, odnosno uslovima kvalifikacije ove tenderske dokumentacije, kandidat je dužan dostaviti sljedeća dokumenta:

...7.) Izjavu u vezi člana 50. tačke a), b), c), d) e) i g) Zakona o javnim nabavkama- Aneks 7 TD

Uvidom u original ponudu Grupe ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica, evidentno je sljedeće:

- Na str. 183 ponude nalazi se prijavni Obrazac PD3100 izdat od Poreske uprave RS koji glasi na lice Ilić Mirko, naziv uplatioca doprinosa BDO d.o.o. Banja Luka.
- Na str. 185 Ponude nalazi se prijavni Obrazac PD3100 izdat od Poreske uprave RS koji glasi na lice Florjan Tibor, naziv uplatioca doprinosa BDO d.o.o. Banja Luka.
- Na str. 187 Ponude nalazi se prijavni Obrazac PD3100 izdat od Poreske uprave RS koji glasi na lice Drobnjak Goran, naziv uplatioca doprinosa BDO d.o.o. Banja Luka.

- Na str. 65 ponude nalazi se Potvrda o solventnosti od 03.11.2011. godine, izdata od strane KentBank d.d. Zagreb za poslovnog subjekta BDO CROATIA d.o.o. Zagreb, potpisana i ovjerena od strane izdavaoca iste
- Na str. 79-80 ponude nalazi se potpisana i ovjerena Izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 47 st. 1 tačka od a) do d) i (4) ZJN na ime Tibor Florjan u svojstvu predstavnika privrednog društva BDO d.o.o. Banja Luka u kojoj izjavljuje da dokumenti čije obične kopije dostavlja ponuđač **BDO doo Banja Luka**, kojima se dokazuje ekonomska i finansijska sposobnost iz čl. 47 tačke od a) i c) su istovrsni originalima
- Na str. 81-82 ponude nalazi se potpisana i ovjerena Izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 47 st. 1 tačka od a) do d) i (4) ZJN na ime Hrvoje Stipić u svojstvu predstavnika privrednog društva BDO CROATIA d.o.o. u kojoj izjavljuje da dokumenti čije obične kopije dostavlja ponuđač **BDO CROATIA doo**, kojima se dokazuje ekonomska i finansijska sposobnost iz čl. 47 tačke od a) i c) su istovrsni originalima
- Na str. 83 ponude nalazi se potpisana i ovjerena Izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 47 st. 1 tačka od a) do d) i (4) ZJN na ime Vesko Knežević u svojstvu predstavnika privrednog društva BDO d.o.o. Podgorica u kojoj izjavljuje da dokumenti čije obične kopije dostavlja ponuđač **BDO doo Podgorica**, kojima se dokazuje ekonomska i finansijska sposobnost iz čl. 47 tačke od a) i c) su istovrsni originalima
- Na str. 189-190 ponude nalazi se potpisana i ovjerena Izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 50. Tačke a), b), c), d), e) i g) (Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke usluga) Zakona o javnim nabavkama, na ime Tibor Florijan, u svojstvu predstavnika društva BDO d.o.o. Banja Luka, u kojoj pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću daje izjavu o ispunjenosti uslova za dole navedene tačke: a), b), c), d), e) i g)
- Na str. 191-193 ponude nalazi se potpisana i ovjerena Izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 50. Tačke a), b), c), d), e) i g) (Tehnička i profesionana sposobnost u postupku nabavke usluga) Zakona o javnim nabavkama, na ime Hrvoje Stipić, u svojstvu predstavnika društva BDO CROATIA d.o.o. Zagreb, u kojoj pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću daje izjavu ispunjenosti uslova za dole navedene tačke: a), b), c), d), e) i g)
- Na str. 195-196 ponude nalazi se potpisana i ovjerena Izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 50. Tačke a), b), c), d), e) i g) (Tehnička i profesionana sposobnost u postupku nabavke usluga) Zakona o javnim nabavkama, na ime Vesko Knežević, u svojstvu predstavnika društva BDO d.o.o. Podgorica, u kojoj pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću daje izjavu o ispunjenosti uslova za dole navedene tačke: a), b), c), d), e) i g)

Što se tiče pitanja koji se postavlja spornim u dijelu ekonomsko financijske sposobnosti ponuđača , konkretnije u dijelu potvrde o solventnosti , treba naglasiti da je shodno zakonskoj odredbi od strane ponuđača i postupljeno, pa se u navedenom dijelu ne može cijeniti odluka ugovornog organa ispravnom s tim u svezi. Kako je žalitelj na str. 65 ponude dostavio Potvrdu o solventnosti od 03.11.2011. godine, izdatu od strane KentBank d.d. Zagreb za poslovnog subjekta BDO CROATIA d.o.o. Zagreb, koja je potpisana i ovjerena od strane izdavaoca iste ,pri čemu je žalitelj , istodobno dostavio i izjavu iz čl.47 Zakona - Izjavu o ispunjenosti uslova iz čl. 47 st. 1 tačka od a) do d) i (4) ZJN kojom se izjavljuje da dokumenti čije obične kopije dostavlja ponuđač BDO CROATIA d.o.o. Zagreb, kojima se dokazuje ekonomska i finansijska sposobnost iz čl. 47 tačke od a) i c) su istovrsni originalima ,a koja je

potpisana i ovjerena od strane predmetnog društva, to je žalitelj, ispunio zakonski zahtjevani minimum u pogledu dokaza koji se dostavljaju u dijelu ekonomsko financijske sposobnosti. Članom 47 st.4 Zakona, jasno je propisano da se dokumenti po pitanju ekonomsko financijske sposobnosti,**dostavljaju kao obične kopije, zajedno sa izjavom koju ovjerava ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.**
U tom smislu, sagledavajući pravila zakonskog i podzakonskog akta, žalitelj je u dijelu ekonomsko financijske sposobnosti ispunio zakonski smisao postavljenog zahtjeva s tim u svezi, te u navedenom dijelu, ugovorni organ nije dokazao suprotno, da bi se usljed propusta žalitelja da predmetni dokaz i ovjeri svojim pečatom, shodno pravilima s tim u svezi,nesmetano utvrdio odlučan uticaj propusta na prihvatljivost dostavljene potvrde o solventnosti

Nadalje, što se tiče navedenih dokaza po pitanju tehničko profesionalne sposobnosti ponuđača/angažovanje kod ponuđača lica sa važećim licencama ovlašćenih revizora /"...da kandidat zapošljava ili ima na raspolaganju minimalno 3 (tri) lica sa važećim licencama ovlašćenih revizora, ista se dokazuje dostavljanjem CV, kopije radne knjižice i/ili drugog dokumenta kojim se dokazuje kvalifikacija i angažovanje kod kandidata ovjerene od strane kandidata iz kojeg je vidljivo da posjeduje iskustvo na poslovima revizije i važeće licence ovlašćenog revizora/stanje stvari ukazuje da su u ponudi žalitelja,dostavljeni prednje naznačeni prijavni Obrasci PD3100 /Poreska uprava RS/za koje žalitelj izričito tvrdi da se radi o prijavama koje se podnose elektronskim putem, te da se kao takve potpisuju elektronskim potpisom(ovjerom). Iako predmetna okolnost predstavlja bitan aspekt za detaljniju provjeru,jer može uticati na krajnje zaključivanje u odnosu na pitanje koje ugovorni organ ističe spornim, na istu je propušteno ponuditi detaljniji osvrt,te raspraviti sve što je potrebno kako bi se izveo pravilan zaključak , naročito u dijelu načina potpisivanja predmetnog Obrasca,te validnosti elektronski potpisane prijave, a na što i žalitelj upućuje .
Stoga, s tim u svezi, treba biti obazriv po pitanju iznošenja kvalifikacije o ne/prihvatljivosti obrasca navedene forme,pribavljenog na navedeni način, naročito ukoliko je osnovni razlog procjene od strane ugovornog organa umanjenja dokazne vrijednosti dostavljenog Obrasca isključivo usljed izostanka vidljivosti otiska pečata od strane ponuđača, a za što treba izvršiti dodatnu provjeru,pri takvim okolnostima,online prijavljivanja/potpisivanja/shodno izričito propisanim pravilima i specifičnostima s tim u svezi.
Izneseno se potencira iz razloga što ne može biti odlučan izostanak vidljivog otiska pečata na navedenom dokazu/koji je zatražen od strane ugovornog organa/ukoliko se prethodno provjerom utvrdi *da je i pečat i potpis već osiguran samim načinom pristupa putem aplikacije,primjenom validnog elektronskog potpisa,odnosno prethodnim usvajanjem specifičnih pravila koja se moraju ispoštovati prilikom pristupa portalu, a što je potrebno upotpunosti utvrditi.* Kako je ugovorni organ na nepotpun način pristupio izvođenju zaključaka s tim u svezi, te pri tome, bez odgovarajućih provjera dao načelnu ocjenu kojom umanjuje dokaznu vrijednost predmetnog dokaza u mjeri da ga ne prihvata, to je potrebno razjasniti okolnosti s tim u svezi, detaljnije raspraviti sve što je u odnosu na predmetno sporno pitanje potrebno, te potom uzevši u obzir sve okolnosti, izvesti potpun i pravilan zaključak.
S druge strane, iz sadržaja predmetne ponude, proizilazi da su dostavljene izjave o ispunjenosti uslova iz čl. 50. Tačke a), b), c), d), e) i g) Zakona ,/a što uključuje i tačku koja

se tiče angažovanog osoblja/, koje su uredno potpisane i ovjerene od strane svakog člana zajedničke ponude ponaosob a što se, sagledavši jedinstveno, veže na uslove iz čl. 50. Tačke a), b), c), d), e) i g) Zakona .
Stoga, u odnosu na navedeno sporno pitanje, da bi se izveo pravilan i potpun zaključak neophodno je da se utvrdi sve što je potrebno, kako bi se ispoštovalo načelo materijalne istine, analizirala dokumentaciona osnova , te utvrdile sve potrebne okolnosti s tim u svezi , te iznjelo uvjerljivo obrazloženje.

Nadalje, polazeći od navoda žalitelja koji u odnosu na ponudu **izabranog ponuđača GRANT THORNTON d.o.o. Banja Luka** ističe...da navedeni ponuđač nije pribavio potvrdu o uspješno izvršenim uslugama revizije od Ugovornog organa, za poslovnu 2020. godinu, kako se to zahtjeva tačkom 13.3. Tenderske dokumentacije, ističući da je kvalifikovani kandidat dostavio izjavu o pokušaju pribavljanja navedene potvrde od Ugovornog organa, kao i fax potvrdu dostavljanja Zahtjeva za dostavljanje potvrde Ugovornom organu od 03.11.2021. godine (stranice 140 do 143 Zahtjeva za učešće - ponude).. smatrajući da nije završio sve procedure revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Ugovornog organa za poslovnu 2020. godinu, kao i svih dodatnih izvještaja prema ugovoru o angažovanju, i samim tim nije ni mogao dobiti potvrdu Ugovornog organa o uspješno izvršenom poslu...te polazeći od navoda žalitelja koji takođe u odnosu na ponudu izabranog ponuđača ističe...da je uočeno da Potvrda o urednom izvršenom poslu izdata od strane MH ERS MP a.d. ZP „Elektro-Hercegovina" a.d. Trebinje je izdata unaprijed, odnosno prije završetka navedenog posla, odnosno pod nevalidnim datumom i brojem protokola (stranica 128 Zahtjeva za učešće-ponude). Naime, navedena potvrda je izdata pod datumom 08.08.2020. godine, i brojem protokola iz 2020. godine (04-0230-3624-02/20), a odnosi se na potvrdu o uredno izvršenim uslugama revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se nije ni završila u trenutku dostavljanja navedene potvrde. Poslovna godina se završava 31.12.2020. godine, a potvrda je izdata prije završetka poslovne godine, i prije završetka poslova revizije koji slijede tek nakon sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2020. godinu..ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„... kvalifikovani kandidat je zahtjev dostavio 03.11.2021. godine, a rok za dostavu ponuda je bio 08.11.2021. godine. Ugovorni organ nije mogao utvrditi manjkavost sporne izjave o pokušaju pribavljanja potvrde kao i dokaza o učinjenom pokušaju, kad prije svega razlozi neizdavanja potvrde nisu na strani kvalifikovanog ponuđača, već na strani Ugovornog organa, obzirom da Ugovorni organ nije bio u mogućnosti u okviru roka za dostavu ponude, obraditi navedeni zahtjev, sačiniti potvrdu, obezbjediti potpis direktora, te da originalna potvrda stigne poštom iz Trebinja u Banja Luku. Prethodno navedeno potvrđuje činjenica da je potvrda sačinjena na dan 05.11.2021. godine (petak), kao i da je Ugovorni organ otpremio poštom navedenu potvrdu dana 05.11.2021. godine na adresu kvalifikovanog kandidata, a da je rok za dostavu ponude bio 08.11.2021. godine (ponedeljak).

Međutim, Ugovorni organ ne samo da nije mogao utvrditi manjkavost Izjave iz prethodno navedenog razloga, nego i iz razloga jer je Ugovor uspješno realizovan u avgustu 2021. godine, dakle daleko prije roka za dostavu ponuda koji je bio 08.11.2021., zbog čega ne stoje tvrdnje Žalioca kako ista nije mogla biti izdata iz razloga jer revizija nije bila u potpunosti završena do roka za dostavu ponude. Isto tako, još jedan razlog zbog čega Ugovorni organ nije mogao utvrditi neprihvatljivost ponude kvalifikovanog ponuđača, jer i bez vrijednosti Ugovora o reviziji Ugovornog organa, kvalifikovani ponuđač je opet ispunio uslov iz tač. 13.3. kojim je predviđeno da ponuđači moraju imati uspješno realizovane Ugovore u vrijednosti od 324.000,00 KM, obzirom da zbir vrijednosti preostalih potvrda, koje žaliocu nisu sporne, iznosi 364.772,00 KM.....u vezi sa navodom žalitelja koji se odnosi na potvrdu sa nevalidnim datumom i brojem protokola ističemo da prije svega obavezan element potvrde o urednom izvršenju u skladu sa čl. 48 st. 3 Zakona nije datum i broj protokola, zbog čega Ugovorni organ nema osnov za utvrđivanje ništavosti iste. Isto tako, Ugovorni organ bi se referisao na tvrdnje Žalioca iz Žalbe kao i tvrdnje Ugovornog organa iz ovog Izjašnjenja, a u vezi sa formalnošću određenih nedostataka. Prije svega, interesantan je stav Žalioca o neosnovanosti nedostataka u njegovoj ponudi, koji imaju svoj jasan osnov u TD i Zakonu o javnim nabavkama, dok sa druge strane smatra da je pogrešno upisan broj protokola i datum potvrde, opravdan razlog za eliminaciju Kvalifikovanog kandidata"

Daljnjim uvidom u spis, evidentno je slijedeće:

-Tačkom 13.3. Tenderskog dokumenta, propisano je između ostalog sijedeće:

Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, kandidati trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove:

- **uspješno iskustvo u realizaciji više ugovora, ukupne vrijednosti ne manje od procjenjene vrijednosti nabavke na godišnjem nivou (324.600,00 KM) o pružanju usluga revizije poslovnih knjiga velikih preduzeća, iz oblasti elektroenergetike odnosno na reviziji poslovnih knjiga velikih preduzeća za 2020. godinu,**

Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti kandidata će se izvršiti na osnovu slijedećih izjava i dokumenata koje dostave kandidati:

- **uspješno iskustvo u realizaciji ugovora o pružanju usluga revizije se dokazuje ovjerenom referenc listom kao i potvrdama izdatom od strane krajnjih korisnika u kojoj je potrebno navesti sljedeće: naziv i sjedište ugovornog organa, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora, navode o uredno izvršenim ugovorima**

Uvidom u ponudu ponuđača **GRANT THORNTON d.o.o. Banja Luka**, evidentno je sljedeće:

- Na str. 110 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 06-10210/21 od 13.07.2021. godine za 2020. godinu izdata od MHERS MP AD trebinje, ZP Elektrodistribucija a.d. Pale, vrijednost ugovora iznosi 19.344,00 KM
- Na str. 112 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 852/21 od 01.07.2021. godine za 2020. godinu izdata od MHERS MP AD Trebinje, ZP Elektro Doboj a.d. Doboj, vrijednost ugovora iznosi 24.960,00 KM
- Na str. 114 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 7487/21 od 21.06.2021. godine za 2020. godinu izdata od ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka iznosi 35.256,00 KM
- Na str. 116 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 04-00-1482/21 od 04.11.2021. godine za 2020. godinu izdata od MHERS MP AD Trebinje, ZP Elektro Doboj a.d. Doboj, vrijednost ugovora iznosi 21.372,00 KM
- Na str. 118 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 496-2/21. od 06.05.2021. godine za 2020. godinu izdata od Hidroelektrana Dabar- Trebinje vrijednost ugovora iznosi 6.000,00 KM
- Na str. 120 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 07-8381 od 04.10.2021. godine za 2020. godinu izdata od MHERS MP AD Trebinje, ZP Rudnik i termoelektrana Gacko a.d. Gacko, vrijednost ugovora iznosi 23.400,00 KM
- Na str. 122 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 456/21 od 08.07.2021. godine za 2020. godinu izdata od MHERS MP AD Trebinje, ZD Istraživačko razvojni centar elektroenergetike - IRCE Istočno Sarajevo, vrijednost ugovora iznosi 5.500,00 KM
- Na str. 124 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 8768/21 od 12.08.2021. godine za 2020. godinu izdata od MHERS MP AD Trebinje, ZEP Elektro-Bijeljina a.d. Bijeljina, vrijednost ugovora iznosi 27.456,00 KM
- Na str. 126 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 06-1757/21 od 16.06.2021. godine za 2020. godinu izdata od ZP Hidroelektrane na Vrbasu a.d. Mrkonjić Grad, vrijednost ugovora iznosi 15.600,00 KM
- Na str. 130 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 7611-1 od 04.11.2021. godine za 2020. godinu izdata od MHERS MP AD Trebinje, ZP Hidroelektrane na Trebišnjici akcionarsko društvo Trebinje, vrijednost ugovora iznosi 24.024,00 KM
- **Na str. 132 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 05-21578/21 od 07.07.2021. godine izdata od JP Elektroprivreda BiH, vrijednost ugovora (za tri godine) iznosi 83.100,00 KM. Vrijednost ugovora za jednu godinu je 27.700,00 KM**
- Na str. 134 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru bb od 29.09.2021. godine za 2020. godinu izdata od Elektroprijenos BIH a.d. Banja Luka, vrijednost ugovora za 2020. godinu iznosi 5.480,00 KM

- Na str. 136 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru bb od 10.06.2021. godine za 2020. godinu izdata od Energy Financing Team d.o.o. Bileća, vrijednost ugovora iznosi 6.000,00 KM
- Na str. 138 ponude nalazi se Potvrda o uredno izvršenom ugovoru broj: 1326/21 od 17.06.2021. godine za 2020. godinu izdata od EFT- Rudnik i Termoelektrana Stanari d.o.o., vrijednost ugovora iznosi 9.000,00 KM

Daljnjim uvidom u ponudu ponuđača **GRANT THORNTON d.o.o. Banja Luka**, evidentno je također sljedeće:

- Na str. 128 ponude nalazi se potpisana i ovjerena Potvrda o uredno izvršenom ugovoru, broj: 04-0230-3624-02/20 od 08.08.2020. godine, izdata od strane MH ERS Trebinje, MP a.d. Trebinje, ZP „Elektro-Hercegovina" a.d. Trebinje, kojom se potvrđuje da je „Grant Thornton" d.o.o. Banja Luka u skladu sa Ugovorom o reviziji finansijskih izvještaja za 2020. godinu uredno izvršila reviziju finansijskih izvještaja za 2020. godinu za MHERS MP a.d. Trebinje, ZP „Elektro-Hercegovina" a.d. Trebinje.
  -Vrijednost predmetnog ugovora iznosila je 15.600,00 KM +PDV
  -Revizija je izvršena u periodu od 05.01.2021. godine do 05.08.2021. godine u sjedištu Naručioca MH EPRS Trebinje, MP a.d. Trebinje- ZP „Elektro-Hercegovina" a.d. Trebinje i sjedištu Izvršioca Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
- Na str. 141 ponude nalazi se Zahtjev za izdavanje potvrde o izvršenju ugovorenih obaveza firme Grant Thornton poslat MHERS MP a.d. Trebinje, po ugovoru broj: 100-73-01-U/19 od 12.03.2019. godine, broj zahtjeva: 419-01-Z04/21 od 02.11.2021. godine, koji je poslat na fax broj: 059 277 120 na dan 03/11/2021. godine u 13:42 (/dokaz u spisu/ izvještaj o prijemu faxa) (vrijednost ugovora 59.408,00 KM)
- Na str. 144 ponude nalazi se Zahtjev za izdavanje potvrde o izvršenju ugovorenih obaveza firme Grant Thornton poslat MHERS MP a.d. Trebinje ZP Rudnik i termoelektrana Ugljevik a.d. Uglevik, po ugovoru broj: 100-52-01-U/19 od 01.03.2019. godine, broj zahtjeva: 419-01-Z01/21 od 02.11.2021. godine, koji je poslat na fax broj: 059 277 120 na dan 03/11/2021. godine u 13:42 (/dokaz u spisu/ izvještaj o prijemu faxa) (vrijednost ugovora 28.080,00 KM)
- Izjava o pokušaju pribavljanja potvrda, broj: 419-11/21 od 02.11.2011. godine, koja je potpisana i ovjerena od strane direktora preduzeća, u kojoj se navodi da pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljuje da ponuđač Grant Thornton d.o.o. Banja Luka ima uredno izvršene ugovore za koje su učinjeni pokušaju za dobijanje Potvrda, a koji se nalaze u prilogu ove potvrde

Kako raspravu o predmetnim pitanjima koje ističe žalitelj, ugovorni organ bazira da „...i bez vrijednosti Ugovora o reviziji Ugovornog organa, kvalifikovani ponuđač je opet ispunio uslov iz tač. 13.3. kojim je predviđeno da ponuđači moraju imati uspješno realizovane Ugovore u vrijednosti od 324.000,00 KM, obzirom da zbir vrijednosti preostalih potvrda, koje žaliocu nisu sporne, iznosi 364.772,00 KM"...to prevashodno treba naglasiti da nije upotpunosti jasno

na osnovu čega i kako je ugovorni organ izveo zaključak da nesporni dio dostavljenih potvrda obuhvata vrijednost od 364.772,00 KM, s obzirom da ugovorni organ predmetnom pitanju nije pristupio na način da detaljnije navede okolnosti s tim u svezi , tako da bude jasno na osnovu čega je i izveo zaključivanje u navedenom smislu,odnosno koji su sve poslovi i pripadajuće vrijednosti istih obuhvaćene u procjeni predmetne ukupne vrijednosti, koju ističe ugovorni organ.

Kako se radi o pravnorelevantnim pitanjima, to se navedeni pristup ugovornog organa ne ocjenjuje dovoljnim i potpunim, te je stoga , predmetnom pitanju potrebno pristupiti na uvjerljiviji način pri ponavljanju radnji postupka, tako da se ponavljanjem radnji postupka, bliže utvrde okolnosti, raspravi sve što je potrebno , te u konačnici iznese uvjerljivo obrazloženje o utvrđenom stanju stvari.

Uz navedeno, što se tiče pitanja kojim je po žalitelju sporno da je potvrda „... izdata unaprijed,odnosno prije završetka navedenog posla, odnosno pod nevalidnim datumom i brojem protokola"...evidentno je da je nepotpun i načelan osvrt ugovornog organa s tim u svezi i da je pri tome neodređeno izneseno kakva je pravna manifestacija u smislu konačne procjene ugovornog organa u smislu prihvatljivosti odnosno neprihvatljivosti navedene potvrde, te koji su odlučni razlozi koji upućuju na zaključivanje s tim u svezi.

Takvim pristupom ugovornog organa, ostaju neraspravljenim okolnosti na koje upućuje žalitelj, a u odnosu na koje ugovorni organ nije konkretizovao sadržajno odgovarajući osvrt i relevantne činjenice, te je s tim u svezi očito potrebno da se ponavljanjem radnji postupka o navedenom pitanju raspravi sve što je potrebno da bi se izveo pravilan zaključak sa uvjerljivim obrazloženjm.

Nadalje, što se tiče pitanja dostavljene Izjave o pokušaju pribavljanja potvrda, broj: 419-11/21 od 02.11.2011. godine, ugovorni organ se ne osvrće na predmetno sporno pitanje na pravilan i potpun način, niti je jasno šta je posljedica njegovog zaključivanja u odnosu na predmetnu izjavu-da li prihvata ili ne prihvata predmetnu izjavu, te na osnovu kojih konkretno razloga je izveo zaključak s tim u svezi.

Ugovorni organ će raspraviti sve potrebne vezane okolnosti ,svaki dokaz posebno i sve zajedno, uzevši u obzir , između ostalog i trenutak pokretanja postupka , kada je predmetni ponuđač započeo proces podnošenjem predmetnog zahtjeva, potom razjasniti i utvrditi da li su postojale okolnosti koje su objektivno spriječile predmetnog ponuđača da podnese predmetni zahtjev ranije/jer je sa navedenim sadržajem u svezi kojeg podnosi zahtjev, bio znatno ranije upoznat/a što je jedna od pretpostavki da se omogući nesmetana dinamika obavljanja daljnjih aktivnosti s tim u svezi, te pri tome utvrdi sve odlučne okolnosti kako bi se izvela krajnja ocjena da li se radi o objektivnim ili subjektivnim pretpostavkama koje su uticale i/ili dovele do posljedice na koju upućuje i sam ugovorni organa/"...da Ugovorni organ nije bio u mogućnosti u okviru roka za dostavu ponude, obraditi navedeni zahtjev, sačiniti potvrdu, obezbjediti potpis direktora, te da originalna potvrda stigne poštom iz Trebinja u Banja Luku"/

Nakon što analizira i raspravi,utvrdi i dovede u svezu odlučne okolnosti,ugovorni organ će izvesti pravilno i potpuno zaključivanje koje su okolnosti i kakve prirode/objektivne ili subjektivne/prethodile izvođenju krajnjeg zaključivanja o prihvatljivosti ili neprihvatljivosti predmetnog dokaza, sve shodno usvojenim pravilima s tim u svezi.

U odnosu na sve prednje navedeno, voditi će se računa da se postupi upotpunosti shodno pravilima postupka, kako bi se utvrđene okolnosti i izneseno obrazloženje cijenilo pouzdanim i uvjerljivim, raspravljenim i analiziranim po svim pitanjima,stoga i upotpunosti prihvatljivim.

Nakon što se ponove radnje postupka, donijet će se pravilna i zakonita odluka.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 7.500,00 KM izvršiti će se posebnim aktom, po konačnosti ovog Rješenja a u skladu sa članom 108.stav (7) ZJN i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. ZJN ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM

PREDSJEDAVAJUĆI
UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Marko Kolobarić

Dostaviti:
- Grupa ponuđača BDO d.o.o. Banja Luka, BDO CROATIA d.o.o. Zagreb i BDO d.o.o. Podgorica
- Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske" MP a.d. Trebinje
- evidencija
- a/a
- u spis